

วรรณคดีมรดกของไทยสมัยสุโขทัย

นำเสนอเมื่อ : 3 ม.ค. 2551

วรรณคดีมรดกของไทยสมัยสุโขทัย โดย นางสิทธา พินิจภูวดล

สมัยสุโขทัย (ประมาณ พ.ศ. ๑๘๐๐ - ๑๘๙๕)

วรรณกรรมที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ประวัติวรรณคดี และประวัติภาษาไทยคือ
ศิลาจารึกหลักที่ ๑ พ่อขุนรามคำแหง และไตรภูมิพระร่วง

[\[ดูภาพทั้งหมดในเรื่องนี้\]](#)

หัวข้อ

- [ศิลาจารึกหลักที่ ๑ พ่อขุนรามคำแหง](#)
- [ไตรภูมิพระร่วง](#)

ศิลาจารึกหลักที่ ๑ พ่อขุนรามคำแหง

รูปแบบการแต่งเป็นร้อยแก้ว เขียนลงบนแท่งหินสีเหลืองมั่งสีดำน
ใช้ตัวอักษรไทยและภาษาไทยตามแบบอย่างการใชภษาสมัยสุโขทัยเนื้อเรื่องแบ่งเป็น
๓ ตอน

ตอนที่ ๑ ตั้งแต่บรรทัดที่ ๑ - ๑๘

เป็นอัตชีวประวัติของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช กษัตริย์สุโขทัยราชวงศ์พระร่วง
ตั้งตัวอย่างต่อไปนี้

คำอ่านปัจจุบัน "พ่อกูชื่อศรีอินทราทิตย์ แม่กูชื่อนางเสียง..."
และอีกตอนหนึ่ง "...ตงกูฟงซางซุนสามชน ตัวชื่อมาสมเมืองแพ ซุนสามชนพายหนี
พ่อกูจึงขึ้นชื่อกู ชื่อพระรามคำแหงเพื่อกูฟงซางซุนสามชน..."

ข้อความตัวอย่าง

กล่าวถึงพระราชประวัติและความเก่งกล้าสามารถจนได้รับพระราชทานพระนาม
"พระรามคำแหง"

ศิลาจารึก หลักที่
๑
พ่อขุนรามคำแหง

[\[ดูภาพทั้งหมดในเรื่องนี้\]](#)

ตอนที่ ๒ เล่าเรื่อง เหตุการณ์และธรรมเนียมนิยมของคนสุโขทัย
การดำเนินชีวิต การนับถือพุทธศาสนา การนับถือผี และการประดิษฐ์ตัวอักษรไทย

ตอนที่ ๓ เป็นคำสรรเสริญและยกย่องพระเกียรติพ่อขุนรามคำแหง
และกล่าวถึงอาณาเขตของเมืองสุโขทัย

จะเห็นได้ว่า ศิลาจารึกหลักที่ ๑ พ่อขุนรามคำแหง
มีคุณสมบัติเด่นในแง่ประวัติศาสตร์ ประวัติวรรณคดี และประวัติภาษาไทย

[\[กลับหัวข้อหลัก\]](#)

ไตรภูมิพระร่วง

พระมหากษัตริย์ราชธานี ๑ หรือพญาลิไท กษัตริย์ราชวงศ์พระร่วง ทรงพระราชนิพนธ์เมื่อ พ.ศ. ๑๘๘๘ โดยได้ทรงรวบรวมเรื่องราวทางศาสนาจากคัมภีร์โบราณต่างๆ ถึง ๓๐ คัมภีร์ กล่าวถึงไตรภูมิซึ่งแปลว่า แดน ๓ แดน คือ กามภูมิ รูปภูมิ และอรุณภูมิ สัตว์โลกทั้งหลายย่อมวนเวียนเกิดและตายอยู่ใน ๓ ภูมินี้ การพรรณนาถึงแต่ละภูมิสร้างภาพอย่างชัดเจนอ่านแล้วได้รับความเพลิดเพลิน อีกทั้งมีการสั่งสอนให้ประพฤติดีและกลัวบาป ซึ่งเป็นพระราชประสงค์ในการแต่งคือ เพื่อเทศนาถวายพระราชมารดา และเพื่อเป็นธรรมทานแก่บุคคลทั่วไป ตัวอย่างเช่น การพรรณนาถึงนรกตอนหนึ่ง ดังนี้

"คนผู้ใต้อันเจราจ่าซื้อสิ่งสินทาน...แลตน ไส้กลเอาสินทานด้วยตู่ซังก็ดี...ครั้นว่ามันตาย, ใต้ไปเกิดในนรกนั้น ผู้ยมพะบาลเอาคีมคาบ ลิ้นเขาชักออกมา แล้วเอาเบ็ดเหล็กเกี่ยวลิ้นเขา ลำเบ็ดนั้นใหญ่เท่าลำตาล เทียรยอมเหล็กแดง ลูกบมีเห็ดสีกเมื่อ..."

ความต่อนี้กล่าวถึงคนขายของที่โกงตางซึ่งเมื่อตายแล้วจะตกนรก ยมบาลเอาคีมหนีบลิ้นดึงออกมา แล้วเกี่ยวด้วยเบ็ดเหล็กที่ลูกเป็นไฟไม่มีวันดับ จะเห็นส่วนการเขียนที่เรียงง่ายเป็นที่เข้าใจได้ดีสำหรับคนในสมัยนั้น เหมาะกับการเทศน์สอนบุคคลทั่วไป

นอกจากไตรภูมิพระร่วงจะมีคุณค่าทาง ศาสนาแล้ว ยังมีอิทธิพลต่อคนไทยในอาณาจักรไทยอื่นๆ ในสมัยเดียวกันตลอดมาจนถึงสมัยอยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ในปัจจุบันวรรณคดีมรดกไทยเรื่องนี้ปลุกฝังให้คนไทยนิยมยกย่องคนมีบุญที่มีจิตใจเมตตากรุณาเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ตั้งอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม

[กลับหัวข้อหลัก]

บรรณานุกรม

- นางสิทธา พิณีภูวดล

ไตรภูมิพระร่วง
: ภาพนรก

[ดูภาพทั้งหมดในเรื่องนี้]